

Etikettikoulutus

Histoni ry:n 50. vuotisjuhlat

Lauri Rannaste & Benjamin Michelin

Mitä tämän esityksen aikana kerrotaan?

- Mitä on vuosijuhlat
- Valmistautuminen vuosijuhliin (pukukoodi)
- Miten toimia vuosijuhlilla
- Miten vuosijuhlat menevät



Kuva: OTY 55v / OTY:n kuvapankki

Mikä on vuosijuhla?

- Vuosijuhlat eli ”vujut” ovat akateemisista juhlista yksi arvokkaimpia ja hienoimpia
- Vuosijuhlat koostuvat pitkän kaavan mukaan yleensä neljästä osasta:
 1. **Cocktailtilaisuudesta** – killalle jätettyjen tervehdysten vastaanotto ja alkumaljojen juonti
 2. **Pääjuhlasta** – täällä syödään, lauletaan, juodaan, pidetään/kuunnellaan puheita akateemisesti hienostuneesti (jälkiruuan kohdalla kevenee etiketti)
 3. **Jatkoista** – kevennetään hieman vaatetusta, tanssitaan ja pidetään rennommin hauskaa
 4. **Silliaamiaisesta** – helpotusta mahdolliseen krapulaan, brunssi, saunomista & rentoutumista

Vuosijuhlien pukukoodi

- Vuosijuhlien pukukoodi on aina **JUHLAPUKU**
- Kansallispuku vastaa arvokkuudeltaan juhlapukua
- Yleensä avecin kanssa pukeudutaan yhtenäisesti (esimerkiksi samaa sävyä olevat somisteet)



Kuva: Annos 60v / OYY Kuvaaja Iina Taurainen

Housullinen pukukoodi vuosijuhliin

- Koska juhlien pukukoodina on juhlapuku, tarkoittaa se, että miehet pukeutuvat frakkiin tai sen puuttuessa tummaan pukuun, joka on opiskelijalle yhtä hyväksyttävä
- Pukuja on mahdollista myös vuokrata
- Muistutettakoon, että smokki ei ole juhla-, vaan iltapuku
- Kansallispuuku lasketaan Suomessa myös juhlapuvuksi (kansallispuvuille on maakunnittain omat ohjeensa)

Housullinen pukeutuminen vuosijuhliin: frakki

Frakkiin kuuluu:

- Musta lievetakki
- Mustat housut, jossa silkkiset sivunauhat
- Valkoiset liivit (akateeminen iltajuhla - *ei siis mustaa liiviä frakin kanssa vujuilla*)
- Valkoinen paita ja kaulus
- Valkoinen solmuke (juhlapuku englanniksi on "white tie")
- Valkoiset hansikkaat (riisutaan mm. syönnin ajaksi ja puetaan taas tanssiin)
- Kultaiset kalvosinnapit (muutkin käy)
- Valkoinen nenäliina siististi silitettynä ja taiteltuna rintataskusta pilkottaen (jätetään pois, jos kannetaan kunniamerkkejä)
- Taskukello (joidenkin mielestä juhlissa ei ajankulusta saa välittää, joten kellonvitjat eivät saisi näkyä -- tämä lienee kuitenkin makuasia) - *ei rannekelloa*
- Taskumatti konferenssia varten
- Mustat sukat
- Mustat kiiltonahkakengät
- Päällysvaatteet:
 - Musta takki tai viitta
 - Valkoinen kaulahuivi (silkkiä)
 - Valkoiset silonahkahansikkaat (valinnainen)



Kuva: Harri Pii, miesten vaatetliike Aarons, Jyväskylä, 2020

Housullinen pukeutuminen vuosijuhliin: tumma puku

Tummaan pukuun kuuluu

- Yksi- tai kaksirivisesti napitettava takki, mielellään tasavärinen musta
 - Tumma puku on siis tummintaa mitä kohtuudella ja opiskelijan budjetti huomioon ottaen on saatavilla
- Takin kanssa yhtenevät suorat housut
- Valkoinen nenäliina siististi silitettynä ja taiteltuna rintataskusta pilkottaen
- Valkoinen kauluspaita
- Kalvosinnapit
- Solmio eli kravatti (väriltään hillitty ja pukuun sopiva, mutta mieluummin juhlasolmio, joka on väriltään helmen/hopeanharmaa)
 - ei räikeitä kuvioita (eivät sovi juhlan arvoon)
 - ei mustaa solmiota (käytetään hautajaisissa tai smokin kanssa)
- Mustat sukat
- Juhlakengät, mustat ohutpohjaiset
- Päällysvaatteet
 - Kaulahuivi, harmaa tai harmaapohjainen
 - Päällystakki, tumma (riittävän pitkä, ettei puvuntakin helma vilku)
 - Hansikkaat, harmaat tai tummat



Kuva: Pörssi ry, vuosijuhliin pukeutuminen, 2015

Hameellinen pukukoodi vuosijuhliin

- Parin on suotavaa pukeutua yhtenäisesti = miehen pukeutuessa frakkiin, hänen seuralaiselleen sopivin asu on suuri iltapuku ja miehen pukeutuessa tummaan pukuun pukeutuu nainen kevyempään iltapukuun, jota myös smokkimiehen daami käyttäisi (**vuosijuhlassa tosin smokki on miehiltä pannassa**)
- Kun mies pukeutuu frakkiin, daami pukeutuu parhaimpaan iltapukuunsa eli "suureen iltapukuun", joka on joskus määritelty niin, että siinä: **1) olkapäät eivät ole paljaat (vaan ne on verhottu vähintäänkin huivilla) & 2) hameen helma on pitkä**
- Paras valinta näissä juhlissa on värillinen iltapuku (akateemisessa promootiossa mustaa iltapukua käyttävät tohtorit ja tohtorien seuralaiset, valkeaa maisterit ja värillistä muut vieraat – nämä rajoitukset EIVÄT kuitenkaan koske vuosijuhlaa!)
- Täytyy muistaa, että raha ja muoti eivät saa estää naista pukeutumasta – esimerkiksi suuren juhlapuvun olkahuivin voi kietaista vaikka pitsiverhoista!
- Huiveilla ja muilla edullisilla lisäasusteilla vaatimattomammankin puvun voi muokata varsin näyttäväksi luomukseksi!
- Kun mies pukeutuu kansallispukuun, on daamin suotavinta pukeutua myös kansallispukuun, mutta kevyt iltapukukaan ei liene suuri virhe
- Laukun, korut, hansikkaat ja kengät saa valita oman maun ja muodin mukaan, sillä tyyllisäännöt ovat vapautuneet
 - Laukkua ei kuitenkaan tulisi pitää pöydällä
 - Hihnallisen laukun voi laittaa roikkumaan tuolin selkänojalle, mutta hihnattoman laukun sijoittaminen vaatiikin jo luovuutta; sylissä se ei todennäköisesti pysy, lattialta laukku taas katoaa helposti

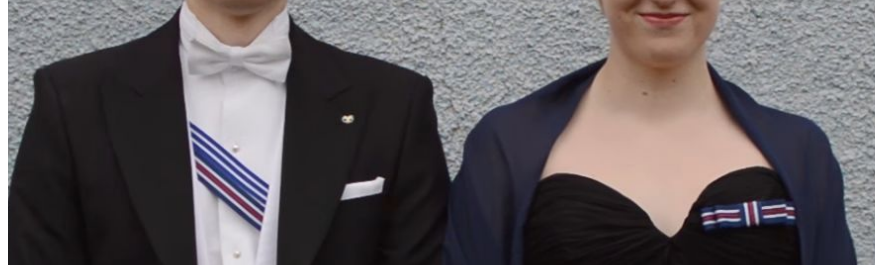
Pukuetiketti: vuosijuhlanauha (1/2)

- **Housulliset:** oikealta olkapäältä rinnan yli vasemmalle, juhlapuvussa (frakki) liivin alla ja arkipuvussa liivin ja solmion päällä
- **Hameelliset:** nauha taiteltuna ruusukkeena vasemmalla puolella rintaa tai siten, että nauha kulkee vasemmalta olkapäältä rinnan yli oikealle lantiolle (nauha **ei saa koskettaa paljasta ihoa** eli puvun päällä – tämän vuoksi vuosijuhlanauharuusuke on suosittu vaihtoehto)
- Jos molemmilla on nauha, muodostavat ne siis V-muodon
- Nauhojen arvojärjestys:
 - Nauhoista arvokkainta tai suurinta organisaatiota edustavaa kannetaan ylimpänä
 - Tyypillisesti ylimmäksi ylioppilaskunnan (OYY:llä sinivalkoinen) nauha, keskelle tiedekunnan (BMTK:lla hopeasinivihreä) nauha ja alimmaksi yhdistyksen/killan (Histonin tummanpunavalkoinen tai OLuT:in keltavihreä) nauha
 - Nauhoja saa olla korkeintaan 3; jos valinnanvaraa on enemmän, pitää jokin nauha jättää pois



Kuva: Oulun Teekkariyhdistys, 2016

Pukuetiketti: vuosijuhlanauha (2/2)



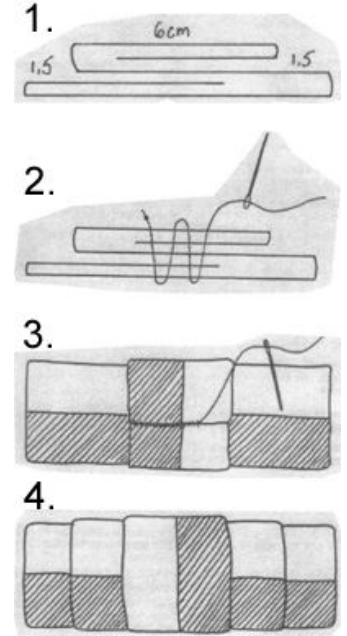
Kuvat: Oulun Teekkariyhdistys, 2016



Oikealta olkapäältä rinnan yli vasemmalle, juhlapuvussa (frakki) liivin alla ja arkipuvussa liivin ja solmion päällä. Hakaneuloja ja tukikangasta saa käyttää!



<https://www.youtube.com/watch?v=deR0PAQnob8>



Kuva: Karjalainen Osakunta, Helsingin yliopiston osakunta, 2022

Vuosijuhlanauharuusuke taitellaan siten, että se on n. 8-9 cm levyinen ja ruusukkeen molemmille puolille tulee kaksi taitosta. Lopuksi nauha taitetaan ruusukkeen ympäri keskelle.

Akateemiset kunniamerkit

- Akateemisia kunniamerkkejä kannetaan puvun vasemmassa napinlävessä tai vastaavassa paikassa niiden myöntäneen tahon ohjeiden mukaan joko nauhassa tai ilman (esim. pinssit)
- Yleisimmät akateemiset kunniamerkit Oulussa ovat OYY:n myöntämät kunniamerkit sekä aine- ja harrastejärjestöjen kunniamerkit
- Jos sinulla on myönnetty samasta kunniamerkistä useaa eri luokkaa, kannetaan vain korkea-arvoisinta kunniamerkkiä, joka korvaa alemmat (eli ei esimerkiksi OYY:n III ja II luokan merkkejä samaan aikaan)
- OYY:n hallituksen jäsenet sekä työntekijät kantavat kunniamerkkien sijaan virkamerkkiä, josta heidät tunnistaa olevan työtehtävissä edustamassa
- Kunniamerkkien kanssa ei käytetä frakin taskuliinaa
- Milloin tummaa pukua tai kansallispukua käytetään juhla-asuna, voidaan siinä käyttää rinnassa kannettavia kunniamerkkejä



Kuva: Annos 60v / OYY. Kuvaaja: Iina Tauriainen

Vuosijuhlien kulku

klo 16:00	Cocktail-tilaisuus Voimalassa
klo 17:30	Cocktail-tilaisuus päättyy
klo 17:45	Ovet auki juhlatilaan Rauhalassa
klo 18:00	Seremoniamestari aloittaa vuosijuhlat, käytännön asiat
klo 18:10	Puheenjohtajan tervetuliaispuhe
klo 19:00	Alkuruoka & ohjelmaa
klo 20:00	Pääruoka & konferenssi
klo 20:45	Juhlapuhe
klo 21:00	Puhe Histoneille
klo 21:20	Jälkiruoka ja kahvit & ohjelmaa
klo 22:00	Iltajuhla päättyy
klo 22:30	Tapahtumaa ulkona & jatkoille siirtyminen
Klo 23:00	“Viralliset” tanssit (cicapo, foxi jne.)
Klo 23:30+	Jatkot alkavat

Seremoniamestari

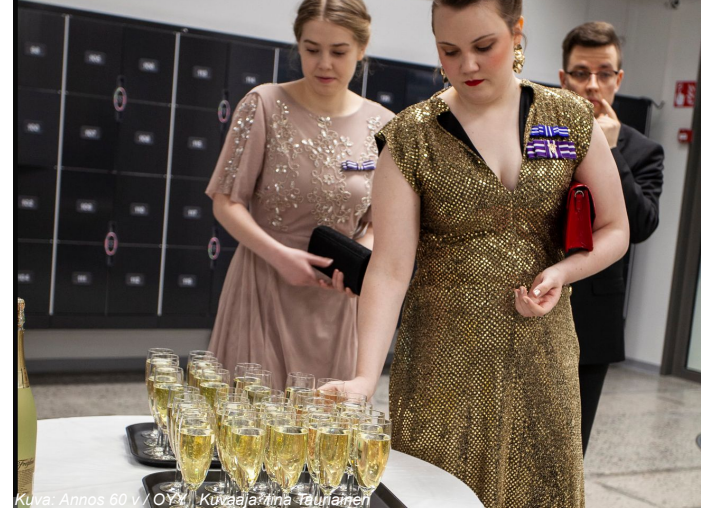
- Seremoniamestarin tehtävänä on pitää juhlat kasassa ja aikataulussa, sekä jakaa puheenvuorot
- Tärkein tehtävä on kuitenkin varmistaa että vieraat viihtyvät
- Seremoniamestarin sana menee aina muun etiketin edelle
 - Kuuntele siis tarkkaan vuosijuhlien alussa seremoniamestarin ohjeistusta
- Seremoniamestarilla on seremoniamestarin sauva:
 - 1 kopautus -> metelin taso on liian suuri, seremoniamestari toivoo hiljaisuutta
 - 2 kopautusta -> seremoniamestarilla on asiaa
 - 3 kopautusta -> seremoniamestarilla on asiaa ja jano
 - 4 kopautusta -> ??? ~~mitä tällöin tapahtuu~~



Kuva: Lasse Rautio / Oulun sähköinsinöörikillan (SIK) vuosijuhlat

Cocktail-tilaisuus

- Cocktail-tilaisuus on ensisijaisesti kutsuvieraille suunnattu tapahtuma, jossa kutsuvieraat voivat jättää tervehdyksensä Hisoni ry:lle ja antaa lahjan
- Tilaisuus sisältää siis killalle suunnattuja puheita (ja korkkien poljentaa)
- Tervehdysten jakamista ohjaa seremoniamestari ja tervehdykset ottaa vastaan Hisoni ry:n hallitus
- Tilaisuudessa on yleensä tarjolla kuohuvaa ja pientä syötävää
- Nimestään huolimatta cocktail-tilaisuuden pukukoodi on sama kuin iltajuhlissa eli juhlapuku
- Cocktail-tilaisuuteen saavat osallistua kaikki vuosijuhlan vieraat seuraamaan tervehdysten jakamista, mutta cocktail-tilaisuuteen ei ole pakko niiden vieraiden osallistua, joilla ei ole tervehdystä Hisonille



Iltajuhla - saapuminen

- Etsi pöytäkartasta sinun ja mahdollisen avecisi paikka
- Mene seisomaan tuolisi taakse ja odota, että annetaan lupa istua
- Tässä vaiheessa auta pöytäavecina tuolin kanssa (Pöytäavec on oikealla puolella istuva)
 - Sen jälkeen on kohteliasta auttaa myös toisella puolella istuvaa, mikäli hänellä ei ole omaa avecia taikka hänen avecinsa on moukkamaisesti jättänyt hänet oman onnensa nojaan iltapuvun ja tuolin kanssa
- Pöytäavec voi olla myös sinun oma avec, tämä järjestely riippuu järjestäjätahosta ja/tai seremoniamestarista (pöytäkartasta tiedät tämän eli istuuko avecisi vieressä, vastapäätä vai ihan jossain muualla)
- Ruokailun voi aloittaa kun edessäsi sekä vasemmalla ja oikealla puolella istuville on myös jaettu ruoka

MIKÄ ON AVEC?

Avec = “vujukaverisi” eli seuralainen, istuu vastapäätä

Pöytäavec = oikealla puolellasi istuva henkilö

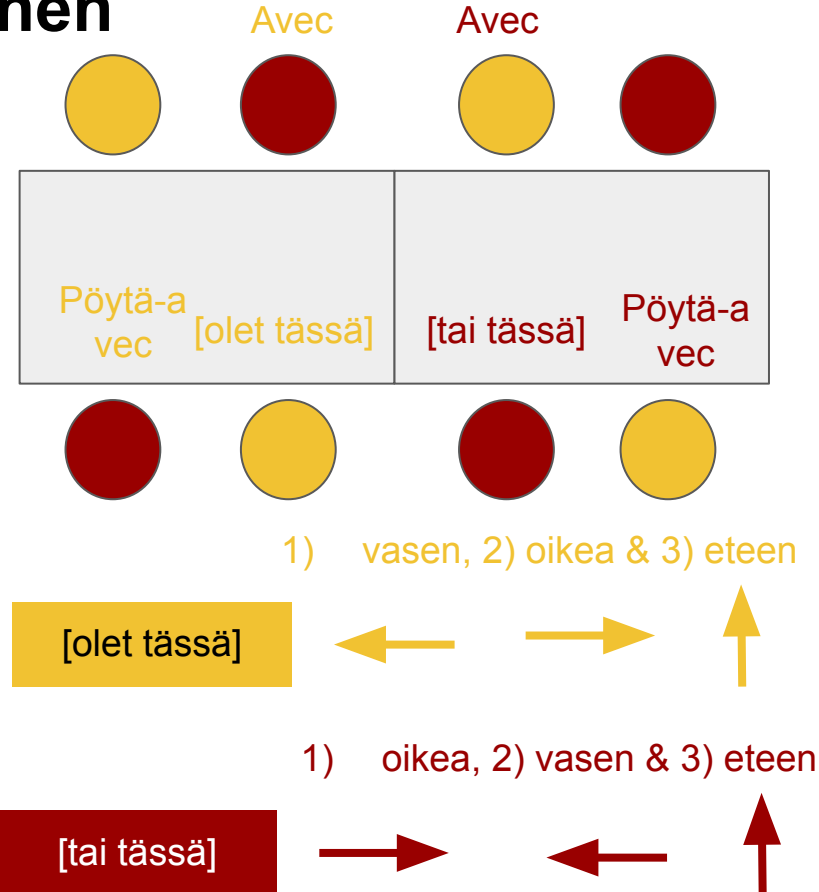
Kahvin avec = konjakki/likööri ;)



Kuva: Värastettu googlen kuvahausta

Skoolaaminen

- Pöydässä ollessa edestä löytyy vesi-, viini- ja snapsilasit
- Yleensä kukin juoma aloitetaan vasta kun siitä on laulettu juomaa kuvaava laulu
- Laulun jälkeen skoolataan kohottamalla kevyesti lasia silmiin katsoen ensin pöytäavecille, seuraavaksi toisella puolella istuvalle henkilölle ja lopuksi vielä pöydän vastakkaiselle puolelle
- Skoolausjuomaksi pitäisi valita laulua vastaava juoma, **paitsi vedellä saa skoolata aina**
- Lasissa on aina hyvä pitää hieman juotavaa maljan kohottamista varten, tyhjän lasin kohottaminen on moukkamaista
- **Laseja ei kilistellä yhteen** eikä koko lasin sisältöä tarvitse juoda kerralla



Laulut, puheet ja tervehdykset

- Pyydä puheenvuoroa seremoniamestarilta ohjeistuksen mukaisesti
 - Luvan saatuaasi huomiota pyydetään kivistämällä lasia, jolloin muut hiljenevät kuuntelemaan kivistäjää
 - Laulujen ja muun ohjelman aikana ei ole sopivaa keskustella tai syödä, kunnioitetaan puheita/tervehdyksiä hiljaisuudella
 - Jos toivot laulua, toimit yleensä esilaulajana tai pyydät seremoniamestaria esilaulamaan
-
- Saniteettitiloihin tai juomaa tilaamaan voi lähteä missä vaiheessa tahansa
 - Ohjelmanumeroiden (laulut, puheet jne.) **aikana ei kuitenkaan kuljeta salista takaisin sisään**, salin ulkopuolella olevat odottavat taukoa ohjelmassa ovella
 - Histonin 50v vujuilla, toisin kuin joissakin muissa vuosijuhlissa, lauluja ei aloiteta ilman seremoniamestarin kutsua
 - Toisin kuin sitseillä, **vuosijuhlissa ei lauleta ns. kirjoittamattomia säkeistöjä - tämä on suuri etikettivirhe**

Jälkiruoka

- Saat jälkiruokaa & kahvia sekä kahvin avecia
- Asun kevennys jälkiruokan yhteydessä (rusetti/kraka pois housullisilla ja huivi hameellisilla)
- Konjakkikorvien teko on sallittua
 - Taita neliön muotoisen lautasliinasi reunat keskelle, jolloin liinan leveyden tulisi olla kolmasosa alkuperäisestä
 - Käännä liina ympäri laittamalla juuri tekemäsi taitos pöytää vasten
 - Taita liina kahtia, jolloin olet taitellut liinastasi jälleen neliön muotoisen
 - Kaikkien kulmien tulisi olla nyt samassa reunassa
 - Tartu sormillasi yhtä aikaa kaikkiin kulmiin ja vedä ne levälleen
 - Käännä avattu liina ylösalaisin ja laita se päähäsi

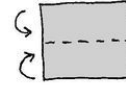
https://www.youtube.com/watch?v=wgp4b_Mnnhs



Kuva: Satu Hyökki (Twitter, @HyokkiSatu, 19.10.2019)



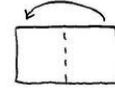
Taita neliön muotoinen lautasliina kahtia



Avaa liina ja taita reunat keskelle



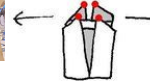
Leveys on nyt kolmasosa alkuperäisestä



Käännä ja taita liina toiseen suuntaan kahtia



Käännä se toisinpäin



Tartu vapaisiin kulmiin ja vedä ne levälleen



Käännä avattu liina ylösalaisin



Nyt sinäkin olet in!

Tanssit

- Vujuläsyssä löytyy tanssikortti, johon kirjataan illan aikana (ennen tanssien alkamista) niiden henkilöiden nimet, joiden kanssa aiotaan tanssia
- Tansseja ovat poloneesi, valssi, foksi ja cicapo – **sinun ei ole pakko tanssia**, mutta älä turhaan kainostele
- Jos tanssikortissa on vielä tilaa, niin ei tarvitse jäädä sivuun vaan voi rohkeasti hakea jonkun tanssimaan
- Poloneesi tanssitaan aina pöytäavecin kanssa, ei poikkeuksia
- Viimeinen hidas (yleensä valssi) tanssitaan aina oman avecin kanssa
- Tavallisesti tanssikappaleet ovat pareittain, eli saman tanssiparin kanssa tanssitaan aina kaksi tanssia - näillä vujuilla tanssiaika on rajallinen, joten tanssiparia voi vaihtaa kesken

Jatkot

- Iltajuhlasta jatkoille siirrytään yhdessä, iltajuhlassa annettavien ohjeiden mukaisesti
- Jatkoilla pukeutumista voi keventää esimerkiksi jättämällä puvuntakin ja korkokengät narikkaan
- Jatkoilla voi myös vaihtaa juhla-asun pois kevyempään iltapukuun
- Jatkoillekaan **opiskelijahaalarit eivät ole sovelias asu**
- Jatkoilla tarjoillaan juotavaa ja syötävää sekä muuta viihdykettä

Sillis

- Silliaamiainen = Sillis
- Helpotusta mahdolliseen krapulaan, brunssi, saunomista & rentoutumista
- Yleensä muuttuvat uusiksi bileiksi iltaa kohden
- Sillikselle yleensä pukukoodina **opiskelijahaalarit ja/tai joku teema**, jonka mukaan voi pukeutua
- Lökäritkin sallittuja, tärkeintä on raahautua sillikselle



Vältä näitä virheitä!

- Saavut myöhässä (ota asenne, että juhlat alkavat jo 15 minuuttia ennen virallista alkamisaikaa)
- Jätät puhelimeen äänet tai käytät puhelinta näkyvästi kesken juhlien
- Ruokavälineiden/juomalasien kolistelu muiden puheiden aikana
- Juttelet/huutelet puheiden aikana
- Palaat saniteettitiloista kesken ohjelman (pöytiin palataan taukojen aikana)
- Myös omista taskumateista nauttiminen (ns. konferenssit) on syytä jättää pääruoan jälkeen ja salin ulkopuolelle
- Humallut liikaa jo ennen jälkiruokakahveja



Kuva: Varastettu googlen kuvahausta

Mukavaa vujuilua, se on kivaa!

Etiketti voi kuulostaa paljolta, mutta meno vujuilla on oikiasti mukavaa
(ja aina on lupa kysyä kokeneemmalta, että miten tämä menikään)

Säännöt on tehty syystä, mutta se ei estä hauskanpitoa

Tutustu rohkeasti uusiin ihmisiin!

PAHIN ETIKETTIVIRHE ON HUOMAUTTAA ETIKETTIVIRHEESTÄ!!!